

Kétségtelenül különösen értékes lesz ez az eredmény a madarakra nézve. Igaz, hogy ezen viszonyok mellett csak bizonyos szűk határok közt fogják azok egyelőre hatásukat éreztetni, mégis a jelenleg szervezés alatt álló múzeum lesz hivatva az abruzzói parkban élő fauna példányait összegyűjteni, mivel csak most kezdődött meg a Gran Paradiso faunájának első felkutatása, amely sok érdekességgel kecsegtet.

Mindenesetre ebben az irányban az

első lépés már meg is történt. Azok az eredmények pedig, amelyek már a legközelebbi években jelentkezni fognak és amelyek remélhetőleg örvendetesek is lesznek, valóban értékes adatokat fognak szolgáltatni az általános probléma és a többi megoldási módok tanulmányozásához, amelyek úgy a parkok számának szaporításával, mint a vadászati törvények módosításával (és erre vonatkozólag épp most kormányintézkedések is vannak folyamatban) vizsgálat és kísérlet tárgyává tehetők.

A SZOMBATHELYI 1928. ÉVI MEZŐGAZDASÁGI ÉS IPARI KIÁLLÍTÁS MADÁRVÉDELMI CSOPORTJÁNAK ISMERTETÉSE

Irta : dr. FROMM GÉZA

A SZOMBATHELYI kiállítás, a maga külsőségeivel és méreteivel messze meghaladta a vidéki kiállítások szokott színvonalát, sőt a kiállítási épületek szépsége még a legszebbekkel is méltán felveszi a versenyt, mert mindegyik jó 10 méter magas, kettős fedelű, felső világítású, 80–100 méter hosszú, többfülkés helyiség, amelynél alkalmasabbat kiállítási célra elképzelni nem is lehet. (Sajnos ismét egy nagy életerős gyár megállásáról van szó, melyben Trianon óta meghalt a munka. Hány derék munkás vesztette el napi kenyerét e gyár megszünte folytán, amelyet mivel üresen állott felhasználtak a kiállítás céljaira. (Szerk.)

A Magyar Királyi Madártani Intézet kiállítása a madárvonulás, madárelterjedés, gyűrűzés, a madarak táplálkozási viszonyai, gyomortartalom, ezekből megállapított gazdasági jelentősége, szükséges védelme és a vonatkozó irodalom tekintetében nyújt érdekes adatokat. Képek, térképek, eredménykimutatások, könyvek, fészkelők vonzzák oda a közönséget.

Az első magyar fészekodugyár kiállításában, igen izléses összeállításban látjuk a csinos és rokonszenves etetőházakat, kedves kis ablaktetőket, fészkelő és lakóodvakat.

Nem hiszi, nem tudja senki, aki nem próbálta és nem élvezte, hogy mennyire vonzó és kedves cselekedet a madarak megtelepítése és téli etetése ezekkel az eszközökkel. Alig van kellemesebb időtöltés ezen örök élénkséggel, változatos-sággal, gyönyörködtető madáreltetet közelről megfigyelni, melyet kevés költséggel és fáradtsággal a madárvédelmi eszközök révén szerezhetünk. A madárvédelmi eszközök megszerzése és alkalmazása ezenkívül hasznos és szükséges a gazdaságban, sőt szinte nélkülözhetetlen, ha tudjuk, hogy a legérzékenyebb kárt ott a rovarvilág okozza s a rovarok közt a legnagyobb rendet a madár teremt.

A Magyar Ornithologusok Szövetségének kiállítása: az erő jegyében született fiatal társulás ez alkalommal mutatkozott be először a nyilvánosság előtt. Tulajdonképpen lelkes és áldozatrakész szakértő gárda ez, amely nagy ügyszeretettel, sok munkával és költséggel tömörült a madárvédelem művelésére és kedveltetésére. Ötnyelvű folyóirata a »Kócság« fényes és értékes kiállításban, évente négyszer

jelenik meg. Ennek kiállítási számát Bethlen István miniszterelnök úr a kiállítás megtekintésekor kegyes volt átvenni és elfogadni. A kiállítás díszai: a remekül tömött kigyászó sas, a galambász héja, az utolérhetetlen művészettel tömött gyurgyóka, barkós cinke, törpe kuvik, továbbá sok madárkép és madártollgyűjtemény és sok egyéb.

Igen értékes nevezetessége volt a kiállításnak Chernel István munkái között képes albuma, a hagyatékban talált madárképekből, amely meglepetésül bizonnyította, hogy Chernel nemcsak elsőrendű tudós, gazda, költő, hanem ihletett kezű művészegyéniség is volt egyszemélyben.

A képgyűjtemény Chernel István, Naumann és Brehm művészképeiből mutatott be 80 remek darabot, különben magábanvéve képkiállításnak is elsőrendű volt.

A kiállításon 32 kiállító vett részt 127 madárral, 36 fészekkel és tojással. Hét külföldi egyesület madárvédő táblázatai és népszerűsítő irományai is szerepeltek a kiállításon.

A kiállítás rendezése a következőképen alakult: A madárvilág és madárvédelem bemutatása természetben, készítményekkel, képpel, írásban, esetleg szóbeli előadással. A madarak kedvessége, szépsége, érdekessége, alakjai, röpképei, művészete, értelmessége. A madártojás és madárfejlődés. A gazdálkodás ellenségei és barátai. Káros és hasznos rovarok, madarak. A madarak haszna. A madarak ellenségei. A madárvédelem. Módjai: a madarak nem bántása, bántani nem engedése, tilalmi idők, büntető törvények, fészkelő helyek, sűrűs ághelyek készítése, fészkek, odúk, költő üregek elhelyezése, itatók, etetők, napraforgó, bogyós sűrűség, téli etetés, a madarak ellenségeinek irtása, ellenük való biztosítás, a madarak életviszonyainak tanulmánya, figyelése, tenyésztés, ismeretterjesztés, szervezkedés. A külföldi madárvédelem. Irodalom. Képek.

A kiállítás madárvédelmi csoportja iránti érdeklődés minden várakozást felülmúlt.

REVIEW ON THE BIRD
PROTECTION SECTION OF THE
1928 AGRICULTURAL
AND INDUSTRIAL EXHIBITION
IN SZOMBATHELY

By GÉZA FROMM

THE Szombathely exhibition in its external appearance and dimension has far surpassed the ordinary level of country exhibitions. The architectural beauty of the buildings alone is sufficient to attract attention, each being at least 10 metres high and 80—100 long, with double roofs and roof lights. More suitable buildings for exhibition purposes cannot be imagined. (They used to be factory buildings, but owing to the Treaty of Trianon, also this factory, like so many others, was obliged to

dispose of its machinery and dismiss all its workers.)

The exhibition of the Royal Hungarian Institute of Ornithology offered very interesting data concerning the migration and propagation of birds, their habits of feeding, and their economic importance ascertained on the basis of these data. Furthermore methods of protection were shown and the exhibition also included works of reference on ornithology.

The First Hungarian Nest-Box Factory exhibited neat and cosy-looking feeding houses, window-roofs, nesting and breeding boxes in tasteful grouping.

The Association of Hungarian Ornithologists, this young Association, strongly sponsored at its birth, made its first appearance before the public. Its mem-

bers are an enthusiastic, generous group of experts who, not sparing work and expense, have combined their efforts for the popularisation and cultivation of bird protection.

Among the chief attractions of the exhibition were the works of Stephen Chernel and his illustrated album proving that Chernel was not only an eminent scientist, farmer and poet, but also a great artist.

The collection of pictures contained about 80 magnificent paintings by Stephen Chernel and artistic reproductions by Naumann and Brehm.

Thirty-seven local exhibitors took part in the exhibition and showed 127 birds and 36 nests with eggs. Also two foreign Associations participated with tables of statistical data on bird protection and other propaganda literature.

The exhibition embraced the following subjects:

The realm of birds and their protection in pictures, in models, in writing and also in lectures. The beauty, sweetness, form, flight, artistic talents and intelligence of birds. Bird-eggs and their development and the growth of birds. Enemies and friends of farmers. Harmful and useful birds and beetles. Bird Protection. Its methods: Non-disturbance of birds, the prevention of disturbance. Close season. Penal codes. Nesting places, the preparation of nests, boxes, breeding boxes and their placing, feeding and drinking places, sunflower-seed, berries, bushes, thickets, winter feeding, extermination of the enemies of birds, study of circumstances endangering bird life, observation and breeding. Foreign bird protection, literature, pictures, illustrations.

The interest manifested in the bird protection exhibition exceeded all expectations.

GRUPPE: VOGELSCHUTZ AUF DER LANDWIRTSCHAFTS- UND GEWERBEAUSSTELLUNG SZOMBATHELY, 1928

Von dr. GÉZA FROMM, Szombathely

Die Ausstellung übertraf schon im Äusseren und durch ihre Ausdehnung bei weitem das gewohnte Niveau derartiger Veranstaltungen in der Provinz. Es waren da Räume mit Oberlicht, 10 m hoch und 80—100 m lang, wie sie vollkommener nicht erdacht werden könnten. (Leider handelt es sich wieder um die Betriebseinstellung einer grossen Fabrik, weil seit Trianon ohne Arbeit. Wie viele brave Arbeiter verloren dadurch ihr tägliches Brot. Die leeren Räume wurden zu dieser Ausstellung verwendet. Red.)

Das Kgl. Ung. Ornith. Institut bot interessante Daten über Vogelzug, Verbreitung, Beringung, Nahrung, Mageninhalt, wirtschaftliche Bedeutung, Vogelschutz und dessen Literatur. Bilder, Karten, Tabellen, Bücher, brütende Vögel nahmen die Aufmerksamkeit des Publikums in Anspruch. Die I. Ungarische Nisthöhlenfabrik zeigte geschmackvoll gruppiert, zweckentsprechende Futterhäuser, kleine Fensterfütterungen, Nist- und Wohnhöhlen.

Die Ausstellung des Bundes Ungarischer Ornithologen, dieser kräftig emporstrebenden jungen Vereinigung, trat diesmal zum erstenmal vor die Öffentlichkeit.

Besonders interessant war das Bilderalbum Stephan von Chernels, welches in seinem Nachlasse aufgefunden, ihn überraschenderweise auch als routinierten Künstler vorführt.

Die Bildersammlung zeigte 80 herrliche Stücke, den Bildern von Chernels, Naumanns und Brehms entnommen.

Die Ausstellung wurde von 32 Ausstellern mit 127 Vögeln, 36 Nestern und Eiern besickt. Es waren auch Vogelschutztabellen und Flugschriften 7 ausländischer Vereine ausgestellt.

Das Arrangement der Ausstellung gestaltete sich folgenderweise:

Demonstration der Vogelwelt und des Vogelschutzes in der Natur, mit Präparaten, Bildern, Schrift und eventuell mündlichem Vortrag. Die Lieblichkeit, Schönheit, Besonderheit, Formen, Flugbilder, Kunst, Intelligenz der Vögel. Das Vogelei und die Entwicklung. Feinde und Freunde der Landwirtschaft. Schädliche und nützliche Insekten, Vögel. Nutzen der Vögel. Feinde der Vögel. Der Vogelschutz und seine Methoden: Weder stören, noch eine Störung der Vögel zulassen, Schonzeiten, Strafgesetze, Herstellen von Brutplätzen und dichten Zweigstellen, Aushängen von Nestern, Nisthöhlen und Nisturnen, Tränken, Futterhäser, Sonnenblumen, Beerenbüschel, Winterfütterung, Vertilgen der Vogelfeinde, Sicherstellung vor denselben, Studium und Beobachten der Lebensverhältnisse der Vögel, Züchten, Verbreitung der Kenntnisse, Organisation. Der Vogelschutz im Ausland. Literatur. Bilder.

Das Interesse des Publikums an der Vogelschutzgruppe der Ausstellung übertraf alle Erwartungen.

LA SECTION DE LA PROTECTION DES OISEAUX A L'EXPOSITION INDUSTRIELLE ET AGRICOLE DE SZOMBATHELY EN 1928.

Par M. GÉZA FROMM, Szombathely

L'EXPOSITION de Szombathely dépassait de beaucoup, par son cadre et ses mesures, le niveau habituel des expositions de province, et l'on peut même dire que, pour la beauté des édifices, elle peut rivaliser avec les plus belles, car chacun de ceux-ci est un local mesurant bien 10 mètres de haut, à double toit, éclairé par en haut, long de 80 à 100 mètres et comprenant plusieurs box, et tel qu'il serait difficile d'en imaginer de plus approprié à une exposition. (Note de la Rédaction: Malheureusement,

il s'agit ici d'une grande fabrique où le travail a du cessé depuis Trianon. Combien de braves ouvriers ont perdu leur pain quotidien par la cessation du travail en cette fabrique qui — se trouvant vide — a été utilisée pour cette exposition).

L'exposition de l'Institut Ornithologique Royal Hongrois offre des données intéressantes en ce qui concerne les migrations des oiseaux, les aires d'expansion, leur mode de nourriture, leur volume stomacal, l'importance économique et le droit à la protection qui en résultent, et les ouvrages parus à ce sujet. Des gravures, des cartes, des tableaux des résultats obtenus, des livres, des nids artificiels, etc., y attirent le public.

A l'exposition de la première fabrique hongroise de nichoirs se voient présentés avec beaucoup de goût des mangeoires jolies et engageantes, de gentilles petites mangeoires pour fenêtre, des nichoirs et des creux à nicher.

L'exposition de la Fédération des Ornithologues Hongrois, cette jeune société née sous le signe de la Force, fait ses débuts devant le grand public à cette occasion. C'est, à proprement parler, une falange de spécialistes enthousiastes et dévoués, rassemblés pour cultiver et propager avec amour, avec tout leurs efforts et au prix de sacrifices matériels la cause de la protection des oiseaux.

Une curiosité très précieuse de cette exposition était, parmi les ouvrages d'Étienne Chernel, son album illustré avec les images d'oiseaux trouvés dans sa collection et qui prouva que Chernel n'était pas seulement un savant, un économiste et un poète de premier ordre, mais aussi un artiste adroit et inspiré.

La collection d'images présente 80 pièces magnifiques des illustrations artistiques d'Étienne Chernel, de Naumann et de Brehm. D'ailleurs, elle constitue en elle-même une exposition de tout premier ordre.

A l'exposition ont pris part 32 exposants avec 127 oiseaux et 36 nids avec leurs oeufs. Des tableaux et ouvrages de vulgarisation consacrés à la protection des oiseaux et provenant de 7 associations étrangères figuraient aussi à l'exposition.

Cette exposition était réglée de la manière suivante: Présentation du monde ailé et de la protection des oiseaux en nature, avec objets préparés, images, imprimés et éventuellement conférences orales. La grâce, la beauté des oiseaux, l'intérêt qu'ils présentent, leurs formes, leurs vols, leur art, leur intelligence. Les oeufs et le développement des oiseaux. Les ennemis et les amis de l'agriculture. Insectes et oiseaux, nuisibles et utiles. Utilité des oiseaux. Les ennemis des oiseaux. La protection des oiseaux. Modes de protection: bonté pour les oiseaux, interdiction de leur faire du mal, période d'interdiction de la chasse, lois répressives, lieux de nidification, confection de fourrés, nids, creux, aménagement de creux propres à la ponte, abreuvoirs, mangeoires, grais de tournesol baies, fourrés, affouragement hivernal, destruction des ennemis des oiseaux, assurances contre ces ennemis, étude et observation de la vie des oiseaux, élevage, vulgarisation et organisation. La protection des oiseaux à l'Étranger. Bibliographie. Images.

L'intérêt suscité par le groupe de la protection des oiseaux surpassait toute attente.

RASSEGNA SUL GRUPPO
DELLA DIFESA DEGLI UCCELLI
DELL'ESPOSIZIONE AGRARIA
ED INDUSTRIALE
DI SZOMBATHELY 1928

Del Dott. GÉZA FROMM

L'ESPOSIZIONE di Szombathely, con le sue esteriorità e con le sue misure ha superato di gran lunga l'abituale livello delle esposizioni provinciali, anzi per la bellezza degli edifici dell'esposi-

zione può stare accanto a quelle più belle, poichè ogni edificio ha un'altezza di buoni 10 metri, con doppio tetto, con l'illuminazione superiore, della lunghezza di 80—100 metri, divisi in diversi locali, adattissimi a questo scopo. (Si tratta, purtroppo, della cessazione di un'altra grande e vitale fabbrica, nella quale dopo Trianon è morto il lavoro. Quanti bravi operai hanno perduto il pane quotidiano in seguito alla cessazione della fabbrica, la quale essendo vuota è stata adoperata per gli scopi dell'esposizione.

L'Esposizione dell'Istituto Ornitologico Ungherese presenta dei dati interessanti sulla venuta degli uccelli, sulle condizioni di alimentazione degli uccelli, sull'importanza economica degli uccelli, sulla difesa e sulla letteratura concernente gli uccelli. Il pubblico è attratto ivi da quadri, da cartine, da specchietti, da libri e da pubblicazioni sulla nidificazione.

Nella mostra della prima fabbrica ungherese di nidi incavati si vede una collezione ordinata con ottimo gusto di eleganti e simpatiche mangiatoie, di nidi, di covi per la nidificazione e di covili incavati.

L'esposizione dell'Associazione degli ornitologi ungheresi è nata per fare una dimostrazione di forza ed in quest'occasione si è presentata per la prima volta dinanzi al pubblico. Si tratta di un gruppo di competenti pieni d'entusiasmo e di spirito di sacrificio, riunitisi con molto amore per la causa, con molto lavoro e con molta spesa per coltivare e popolarizzare la difesa degli uccelli.

Una delle curiosità più preziose dell'esposizione era costituita dall'album illustrato del mondo degli uccelli di Stefano Chernel, perchè da esso è risultato, e non senza sorpresa, che egli era non solo uno scienziato, un possidente ed un poeta di prim'ordine, ma nello stesso tempo anche una personalità artistica di mano assai ispirata.

La collezione fotografica presenta 80 meravigliose fotografie di Stefano Chernel, Neumann e Brehm, collezione che anche come esposizione fotografica sarebbe di prim'ordine.

All'esposizione hanno preso parte 32 espositori con 127 fotografie, con 36 nidi e uova. Sono stati esposti anche gli specchietti e le pubblicazioni per la vulgarizzazione popolare di sette associazioni estere.

L'organizzazione dell'esposizione era divisa come appresso: Presentazione del mondo degli uccelli e della difesa degli stessi in natura con preparati, con quadri, in iscritto ed eventualmente con conferenze orali. La grazia, la bellezza, le qualità interessanti, le forme, le figure fugaci, l'arte e l'intelligenza degli uccelli.

Le uova e lo sviluppo degli uccelli. I nemici e gli amici dell'economia rurale. Insetti dannosi ed utili, gli uccelli. L'utilità degli uccelli. La difesa degli uccelli. Modalità: non nuocere agli uccelli, divieto di nuocere ad essi, epoche di divieto, leggi penali, luoghi di nidificazione, preparazione di ramificazioni fitte, collocamento di nidi, di beveratoi, di mangiatoie, girasole, alimentazione invernale, distruzione dei nemici degli uccelli, assicurazione contro di essi, studio delle condizioni di vita degli uccelli, osservazione, allevamento, vulgarizzazione, organizzazione. Difesa degli uccelli all'estero. Bibliografia. Quadri ed illustrazioni.

L'interessamento verso il gruppo della difesa degli uccelli dell'esposizione ha superato ogni aspettativa.

A »MAGYAR ORNITHOLOGUSOK SZÖVETSÉGE« ORSZÁGOS NAGYGYŰLÉSE PÜNKÖSD VASÁRNAPJÁN KAPOSVÁROTT

ÜNNEPIES keretek között és szokatlan nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Magyar Ornithologusok Szövetsége (M. O. Sz.) első országos nagygyűlését pünkösdi vasárnapján Kaposvároton a vármegyeház nagytermében. A fővárosból érkező vendégeket, élükön Pfeiffer Gyulával, az erdészet fejével, előző nap este dr. Vének György polgármester és Földváry Miksa, a MOSz. alsódunántúli kerülete ü. v. elnöke, erdőigazgató vezetésével alakult helyi bizottság fogadta a pályaudvaron. Este ismerkedési vacsora volt a Turul-szállóban. Másnap 10 órakor impozáns keretek között nyitotta meg az országos elnökség a nagygyűlést. A Kormányzó Ő főméltósága a MOSz. fővédnöke képviselétével megbízott Fischer Ferenc főispánt betegsége gátolta meg ezen misszió teljesítésében. József főherceg Ő fensége a MOSz. védnöke képviselétében nagyszentmiklósi vitéz Dréhr Endre huszárszázados szárnysegéd, Mayer János földművelésügyi miniszter a MOSz. díszelnöke képviselétében Pfeiffer Gyula miniszteri tanácsos, az erdészeti főosztály főnöke; gróf Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszternek a MOSz. díszelnökének képviselétében dr. Kupcsay Felicián min. tanácsos jelent meg. Somogy vármegye főispánjának Fischer Ferencnek az alsódunántúli kerület elnökének képviselétében báró Weisenbach Iván vármegyei főjegyző, dr. Vének György polgármester, Földváry Miksa min. tanácsos, erdőigazgató a MOSz. alsódunántúli kerületének ügyvezető elnöke, Véssey Mihály min. tanácsos, erdőigazgató a MOSz. felsódunántúli kerületének ügyvezető elnöke, Bálványossy László, a zalavári apátság ornithologus főerdésze. A MOSz. országos elnöksége képviselétében: dr. szalóki Navratil Dezső országos elnök, egyetemi tanár, dr. Greschik